

ŠIAULIŲ MIESTO SAVIVALDYBĖS SOCIALINIŲ PASLAUGŲ CENTRO ETIKOS KODEKSAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šiaulių miesto savivaldybės socialinių paslaugų centro (toliau - Centras) etikos kodeksas (toliau - Kodeksas) nustato pagrindinius Centro darbuotojų profesinės etikos reikalavimus, darbo etikos principus, vertybes ir elgesio normas.
2. Centro darbuotojai privalo laikytis Lietuvos Respublikos Konstitucijos, socialinį darbą ir (ar) socialines paslaugas reglamentuojančių teisės aktų, Kodekso, dorai ir sąžiningai atlikti profesines pareigas, būti objektyvūs ir nepriklausomi, įsipareigoti siekti etiško ir profesionalaus elgesio su paslaugų gavėjais, šeimomis, asmenų (šeimų) grupėmis ir bendruomenėmis (toliau – paslaugų gavėjais), kolegomis, įstaigomis ir (ar) organizacijomis, visuomene.
3. Kodekse vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatyme, Lietuvos Respublikos Socialinių paslaugų srities etikos kodekse ir kituose teisės aktuose, reglamentuojančiuose socialinės srities darbuotojų profesinę veiklą, vartojamas sąvokas.

II. DARBUOTOJŲ PROFESINIO ELGESIO ETIKOS PRINCIPAI

4. Centro darbuotojai, vykdydami savo darbo funkcijas, vadovaujasi šiais etikos principais:
 - 4.1. Pagarba asmens orumui ir žmogaus teisėms. Darbuotojai gerbia paslaugų gavėjų orumą ir jų teisę į laisvą apsisprendimą, su paslaugų gavėjais, jų artimaisiais, bendruomenės nariais bendrauja pagarbiai ir mandagiai, nepaisant jų lyties, lytinės orientacijos, negalios, rasės ar etninės priklausomybės, religijos, įsitikinimų, atsižvelgdami į individualius asmenų skirtumus ir kultūrinę bei etninę įvairovę.
 - 4.2. Nešališkumas. Darbuotojai privalo puoselėti pagarbų požiūrį į visus socialinių paslaugų gavėjus, nepaisydami jų turčinės padėties ir socialinės kilmės, tautybės, rasės, lyties, kalbos, amžiaus, politinių pažiūrų, religinių įsitikinimų, seksualinių ar kitokių nuostatų, būti objektyvūs ir neturėti asmeninio išankstinio nusistatymo dėl paslaugų gavėjo, nedemonstruoti savo simpatijų ar antipatijų ir išskirtinio dėmesio atskiriems paslaugų gavėjams, konfliktinėse situacijose privalo išklausti abiejų pusių argumentus ir ieškoti objektyviausio sprendimo.
 - 4.3. Sąžiningumas. Centro darbuotojai privalo savo profesinėje veikloje ir visuomeniniame gyvenime elgtis sąžiningai, garbingai ir atsakingai prieš save ir kitus, dalyvauti tik teisėtuose, socialinio darbo vertybes ir principus atitinkančiuose susivienijimuose ar veiklose, skatinti įstaigos, kurioje dirba, etišką veikimą.
 - 4.4. Nesavanaudiškumas. Darbuotojai savo profesinėje veikloje siekia užtikrinti geriausią paslaugų gavėjų interesą, neturi asmeninių interesų ir nesiekia naudos sau, savo šeimai, artimiesiems, dirba paslaugų gavėjų ir visuomenės labui.

4.5. Skaidrumas. Darbuotojai veikia skaidriai ir vengia situacijų, kuriose dėl asmeninių interesų ir (ar) šališkumo gali kilti abejonių dėl jų gebėjimo darbą atlikti objektyviai ir sąžiningai. Jeigu interesų konfliktas neišvengiamas, darbuotojai savo tiesioginį vadovą privalo informuoti apie visas su tuo susijusias aplinkybes. Vadovaujantis skaidrumo principu, paslaugų gavėjams ir visuomenei nuolat teikiama objektyvi ir išsami informacija apie teikiamas socialines paslaugas, aiškinami ir pagrindžiami sprendimai bei jų motyvai.

4.6. Atsakingumas. Darbuotojai turi siekti paslaugų gavėjų gerovės, o jų geriausius interesus laikyti pagrindiniais. Centro darbuotojai asmeniškai atsako už savo veiksmų ir neveikimo padarinius, užduočių įgyvendinimą, informacijos ir dokumentų tinkamą naudojimą bei konfidencialumo laikymąsi, tinkamą, rūpestingą, kvalifikuotą ir atsakingą savo pareigų atlikimą.

4.7. Konfidencialumas. Darbuotojai privalo užtikrinti, kad iš paslaugų gavėjų ir suinteresuotų šalių gauta informacija išliktų konfidenciali. Konfidencialią informaciją Centro darbuotojai gali atskleisti tik tada, jei akivaizdžiai gresia rimtas pavojus visuomenei, paslaugų gavėjų ar kitų asmenų sveikatai ir (ar) gyvybei, nepažeidus konfidencialumo neįmanoma išvengti žalos ir tuomet, kai konfidencialią informaciją atskleisti darbuotojus įpareigoja Lietuvos Respublikos įstatymai ir kiti teisės aktai.

III. DARBUOTOJO ETINĖ ATSAKOMYBĖ PASLAUGŲ GAVĖJAMS

5. Darbuotojai, laikydamiesi Kodekso II skyriuje nurodytų principų, privalo:

5.1. gerbti visus paslaugų gavėjus, kuriems reikia jų pagalbos, neatsižvelgdami į asmens amžių, lytį, tautybę, tikėjimą, politinius įsitikinimus, odos spalvą, socialinę padėtį, seksualinę orientaciją bei kitus požymius, būti lojaliems paslaugų gavėjams, teikti pirmenybę geriausiems paslaugų gavėjų interesams;

5.2. įvertinti ir skatinti pačių paslaugų gavėjų galimybes savarankiškai įveikti iškilusias socialines problemas;

5.3. imtis reikalingų priemonių, taikyti alternatyvios komunikacijos ar kitus būdus, padedančius paslaugų gavėjams išreikšti savo valią ir sprendimus, užtikrinti geriausius paslaugų gavėjų interesus ir teises;

5.4. informuoti paslaugų gavėjus apie galimą suteikti pagalbą ir siekti, kad jie dalyvautų planuojant ir teikiant socialines paslaugas, vertinant suteiktos pagalbos kokybę;

5.5. išsamiai ir suprantamai teikti paslaugų gavėjams informaciją apie jų teises, galimybes bei su tuo susijusias pareigas ir atsakomybę;

5.6. suteikti paslaugų gavėjams galimybę susipažinti su savo asmeniniais duomenimis, jei tai neprieštarauja Lietuvos Respublikos įstatymuose nurodytiems atvejams;

5.7. palaikyti tik profesinius ryšius su paslaugų gavėjais, nereikalauti ir neimti iš paslaugų gavėjų atlygio jokia forma ir nesudaryti su jais jokių (ne)turtinių sandorių;

5.8. taikyti turimas žinias, siekdami išvengti paslaugų gavėjų agresyvaus elgesio išraiškų ir kartu su paslaugų gavėjais spręsti tokias situacijas, jei jų iškyla;

5.9. gerbti paslaugų gavėjų teisę į privatumą ir nereikalauti privačios informacijos, jei tai nėra būtina vertinant socialinių paslaugų poreikį, skiriant, teikiant socialines paslaugas ir nėra priskirtina mokslinių tyrimų vykdymui; informuoti paslaugų gavėjus apie informacijos rinkimo tikslą ir priežastį;

5.10. pasitelkti į pagalbą kitų sričių specialistus, siekiant užtikrinti geriausius paslaugų gavėjų interesus.

IV. DARBUOTOJŲ ETINIAI SANTYKIAI SU KOLEGOMIS IR KITAIŠ SPECIALISTAIS

6. Centro darbuotojai, vykdydami savo darbo funkcijas ir bendradarbiaudami su kitais socialinių paslaugų srities darbuotojais, kitų sričių specialistais ir (ar) kitomis įstaigomis, organizacijomis, privalo:

- 6.1. gerbti kolegų ir kitų specialistų profesines žinias ir profesinę patirtį;
- 6.2. konsultuotis su kolegomis ir (ar) kitais specialistais, siekiant teigiamų paslaugų gavėjų socialinės situacijos pokyčių;
- 6.3. pastebėję neetišką, nekompetentingą, žmogaus teises pažeidžiantį kolegos ir (ar) kitos įstaigos, organizacijos socialinių paslaugų srities darbuotojo elgesį, informuoti jo darbdavį;
- 6.4. laikytis solidarumo su kolegomis, teisingai ir taktiškai juos ginti nuo nepagrįstos kritikos jų profesinėje veikloje.

V. DARBUOTOJŲ IR JŲ DARBDAVIO PROFESINIAI SANTYKIAI

7. Darbuotojai su darbdaviu privalo:

- 7.1. laikytis dvišalių susitarimų;
- 7.2. nuolat tobulinti Centro veiklą, didinti jo teikiamų socialinių paslaugų veiksmingumą ir efektyvumą;
- 7.3. sąžiningai ir racionaliai disponuoti Centro finansiniais, materialiniais ir žmogiškaisiais ištekliais, efektyviai naudoti juos tik Centro numatytiems tikslams siekti;

8. Centro vadovas, jo pavaduotojas socialiniams reikalams, privalo:

- 8.1. užtikrinti bendradarbiavimu paremtą vadovavimo stilių, kuris skatina darbuotojų iniciatyvą ir savarankiškumą, leisti pavaldiems darbuotojams, veikiant kartu, dalyvauti sprendžiant problemas, skatinti darbuotojus reikšti savo nuomonę ir ją išklaudyti;
- 8.2. kurti vadovaujame kolektyve darbingą ir draugišką aplinką, užkirsti kelią konfliktams, šalinti nesutarimų priežastis;
- 8.3. su darbuotojais bendrauti mandagiai, dalykiškai, aiškiai ir suprantamai duoti jiems nurodymus;
- 8.4. pastabas dėl pavaldžių darbuotojų klaidų ir darbo trūkumų reikšti korektiškai, nedalyvaujant kitiems darbuotojams ar kitiems asmenims;
- 8.5. skirstyti darbus vadovaujame kolektyve taip, kad būtų efektyviai panaudotos kiekvieno pavaldaus darbuotojo galimybės ir profesinė kvalifikacija, deramai įvertinti pavaldžių darbuotojų darbo pasiekimus;
- 8.6. nereikšti savo simpatijų ir antipatijų pavaldiems darbuotojams bei kitiems socialinių paslaugų srities darbuotojams, vertinti darbuotojus pagal jų profesines savybes;
- 8.7. būti reiklus sau ir darbuotojams, visiems vienodai teisingas, savo elgesiu ir darbu rodyti jiems pavyzdį;
- 8.8. aiškinti pavaldiems darbuotojams apie aplaidaus ir netinkamo pareigų atlikimo žalą, skatinti pavaldžius darbuotojus veikti pagal Kodeksą;
- 8.9. skatinti pavaldžių darbuotojus nuolat tobulinti profesinę kvalifikaciją, stengtis užtikrinti, kad darbuotojai turėtų tinkamą darbo aplinką;
- 8.10. niekada jokia forma nekeršyti ir netaikyti darbuotojams psichinės ir fizinės prievartos.

VI. DARBUOTOJŲ ETINĖ ATSAKOMYBĖ SAVO PROFESINEI VEIKLAI

9. Centro darbuotojai, siekdami gerinti savo profesinės veiklos įvaizdį ir didinti jo reikšmingumą visuomenėje, privalo:

- 9.1. nuolat tobulinti profesinę kompetenciją;
- 9.2. reguliariai reflektuoti savo profesinę veiklą;
- 9.3. viešinti darbuotojų profesinės veiklos reikšmingumą visuomenės raidai ir profesinės veiklos etikos principus, nurodytus Kodekse;
- 9.4. konstruktyviai ir analitiškai vertinti profesinės veiklos teorijas, metodus ir socialinių paslaugų valdymo, skyrimo ir teikimo praktiką, prisidėti prie jų tobulinimo, teikti pasiūlymus socialinio darbo įgyvendinimo srityse veikiančioms įstaigoms ir (ar) organizacijoms.

VII. DARBUOTOJŲ PROFESINĖS KOMPETENCIJOS

13. Darbuotojai, tobulindami savo asmenines savybes, socialines ir profesines kompetencijas, kurios turi įtakos socialinių paslaugų teikimo kokybei, efektyvumui, teigiamai atmosferai Centre bei darbuotojo profesinės veiklos įvaizdžiui visuomenėje, privalo:

- 13.1. dirbti integraliai su paslaugų gavėju, nepiktnaudžiauti jo pasitikėjimu ir savo profesine padėtimi, nustatyti ribas tarp savo asmeninio gyvenimo bei profesinės veiklos ir jų laikytis;
- 13.2. ne darbo metu elgtis taip, kad jų veiksmai nemenkintų darbuotojų profesinės veiklos įvaizdžio;
- 13.3. gebėti išklaudyti, pagarbiai išsakyti ir konstruktyviai priimti profesinę kritiką;
- 13.4. gebėti profesionaliai ir atliepdami individualius paslaugų gavėjų poreikius teikti socialines paslaugas;
- 13.5. gebėti atpažinti profesinės veiklos etines dilemas, jas įvertinti ir numatyti jų sprendimus.

VIII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

14. Kiekvieno Centro darbuotojo pareiga ir etinė atsakomybė – laikytis Kodekso reikalavimų. Už Kodekso pažeidimus darbuotojai atsako teisės aktų nustatyta tvarka.

15. Su Kodeksu kiekvienas darbuotojas supažindinamas elektroninėmis priemonėmis.
